

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN
VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2014/0110 van 26 augustus 2014
in de zaak 1314/0436/SA/3/0425

In zake: de vzw **REGIONALE ACTIEGROEP LEEFMILIEU DENDER EN SCHELDE**, met postadres te 9300 Aalst, Fabriekstraat 3 bus 1C en waar woonplaats wordt gekozen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Joost CALLEBAUT
kantoor houdende te 9300 Aalst, Binnenstraat 39

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **OOST-VLAANDEREN**

vertegenwoordigd door:
mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN

verwerende partij

*Tussenkomen
partijen:*

1. de nv **HOF SOMERGEM**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Carina VAN CAUTER
kantoor houdende te 9552 Herzele, Pastorijstraat 30
waar woonplaats wordt gekozen

2. het **college van burgemeester en schepenen** van de **stad AALST**
3. de **stad AALST**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Dirk VAN HEUVEN en Dorien GEEROMS
kantoor houdende te 2600 Antwerpen, Cogels-Osylei 61
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 21 maart 2014 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 30 januari 2014.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst van 7 oktober 2013 ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De deputatie heeft aan de eerste tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het aanleggen van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 9300 Aalst, Affligemdreef zn. en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie G, nummers 168G, 169E en 171E.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De repliek van de tussenkomende partijen betreffende de vordering tot schorsing is vervat in hun verzoekschriften tot tussenkomst.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 24 juni 2014, waar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joost CALLEBAUT die verschijnt voor de verzoekende partij, mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN die verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Bram VAN ACKER die loco advocaat Carina VAN CAUTER verschijnt voor de eerste tussenkomende partij en advocaat Roel MEEUS die loco advocaten Dirk VAN HEUVEN en Dorien GEEROMS verschijnt voor de tweede en derde tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

1.

De nv HOF SOMERGEM verzoekt met een aangetekende brief van 2 juni 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 4 juni 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Een uitspraak over de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst is evenwel slechts aan de orde wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

2

Het college van burgemeester en schepenen van de stad AALST en de stad AALST, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, verzoeken met een aangetekende brief van 2 juni 2014 om in het geding te mogen tussenkomen. De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 4 juni 2014 de tussenkomende partijen

toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Een uitspraak over de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst is evenwel slechts aan de orde wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

IV. FEITEN

Nadat zij op 3 mei 2013 een eerdere aanvraag heeft ingetrokken, dient de eerste tussenkomende partij op 25 juli 2013 (datum van de verklaring van volledigheid) bij de tweede tussenkomende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de aanleg van toegangswegen, verhardingen en aanpassingen buitenpistes”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’, deels gelegen in een gebied voor dag- en verblijfsrecreatie en deels in natuurgebied.

De percelen zijn eveneens deels gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening regionaalstedelijk gebied Aalst’, vastgesteld met een besluit van de Vlaamse regering van 10 juli 2003.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

De percelen zijn gelegen in de ankerplaats ‘Kluisbos, Faluintjes en abdij van Affligem’, goedgekeurd met het ministeriële besluit van 7 februari 2011.

Het terrein grenst aan het VEN-gebied ‘Het Kluisbos’ (GEN-220).

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 30 juli 2013 tot en met 28 augustus 2013, worden 92 bezwaarschriften ingediend, waarvan 89 identieke bezwaarschriften die ondertekend werden door 222 personen.

Naar aanleiding van de eerdere vergunningsaanvraag verleent de GECORO op 17 april 2013 een gunstig advies.

De stedelijke dienst Openbare Werken verleent op 1 augustus 2013 een gunstig advies.

Het Agentschap Onroerend Erfgoed verleent op 6 augustus 2013 een ongunstig richtinggevend advies, met uitzondering van de uitbreiding van de bestaande piste.

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent op 7 augustus 2013 een voorwaardelijk gunstig advies.

De stedelijke brandweer verleent op 7 augustus 2013 een voorwaardelijk gunstig advies.

Het advies van de stedelijke dienst Ruimtelijke Ordening – sectie Planning, verleent op 16 augustus 2013 een gunstig advies met uitzondering van de ontsluitingsweg richting Zandberg,

mits verruiming van de gracht langs de zone met hooilandbeheer en aanpassing van het beplantingsplan in de bronzone.

De stedelijke dienst Leefmilieu verleent op 6 september 2013 een voorwaardelijk gunstig advies.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar verleent op ongekende datum het volgende voorwaardelijk gunstig advies:

“ ...

De aangevraagde werken zijn principieel in overeenstemming met de hoger genoemde stedenbouwkundige bepalingen van het vigerende plan van aanleg aangezien de werken worden aangevraagd in functie van het aldaar gevestigde hippisch trainingcenter. De verhardingen zijn volgens de aanvraag noodzakelijk om het terrein bruikbaar te houden, vooral tijdens de evenementen die hier voorzien worden.

Onze dienst Ruimtelijke Ordening is evenwel van oordeel dat de aangevraagde verhardingen tot een aanvaardbaar minimum werden beperkt en dat voldoende wordt gestreefd om het groen karakter van het perceel en van het landschap te bewaren. De ruimtelijke draagkracht van het domein binnen de bestaande en aanpalende recreatieve functies worden niet overschreden en de aanvraag heeft geen versnipperend effect.

Tevens wordt er voldoende afstand gevrijwaard tot het Kluisbos, ten zuiden van de percelen, en blijft de bestaande buffer, bestaande uit de eikenaanplant, gevrijwaard. Het groene karakter van het gebied gaat aldus niet verloren.

Uit het hogergenoemd advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 0708-2013 blijkt eveneens dat de bestaande natuurwaarden niet geschaad worden.

De aanleg rond de bronzone door het aanplanten van een houtkant gebeurt in overleg met de stadsdiensten en heeft als doel om deze zone te beschermen. In de aanvraag wordt voldoende aangetoond dat de aangevraagde wegenis en de overige verhardingen naast deze wegenis noodzakelijk zijn voor de goede werking van het bestaande hippisch trainingcenter de tijdens de voorziene evenementen.

De ruimtelijke draagkracht van het perceel wordt niet overschreden door de voorziene verhardingen en deze zijn voldoende afgestemd op de biologische, ecologische en landschappelijke waarden van de site en de onmiddellijke omgeving.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, gehouden van 30-07-2013 tot en met 28-08-2013, werden 92 bezwaarschriften ingediend, waarvan 89 identieke bezwaarschriften die ondertekend werden door in totaal 222 personen, die ongegrond zijn gebleken.

De gemeente is ontvoogd. Bijgevolg moet het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar niet worden ingewonnen.

De goede ruimtelijke ordening en het belang van de aanpalende percelen wordt niet in het gedrang gebracht.

De thans voorliggende aanvraag is bijgevolg aanvaardbaar.

Voorwaarden:

**Het advies van de stedelijke Brandweer van 07-08-2013 dient stipt nageleefd te worden.*

** Het advies van de stedelijke dienst Mobiliteit van 26-09-2013 dient nageleefd te*

worden:

De vergunninghouder (organisator) dient bij ieder evenement een mobiliteitsdraaiboek op te maken en ter goedkeuring voor te leggen aan het college van burgemeester en schepenen. Dit mobiliteitsdraaiboek dient (minimaal) volgende onderwerpen te behandelen:

- o Een mobiliteitsscan die de beginsituatie beschrijft en in kaart brengt (auto, fiets, openbaar vervoer, voetganger);
- o Beschrijving van het bereikbaarheidsprofiel en mobiliteitsprofiel; o Een (ontwerp)actieplan;
- o Overzicht en resultaten van overleg met interne/externe partners; o Mobiliteitsplan.

Na de activiteit wordt; in overleg met interne/externe partners een evaluatie gemaakt en worden eventueel verbetervoorstellen of voorstellen tot bijsturing geformuleerd.

* Het advies van de stedelijke dienst Leefmilieu m.b.t. de Vlarew-wetgeving en de groenaanleg (gezamenlijk advies), ingekomen op 06-09-2013 dient stipt nageleefd te worden:

o Het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos dient integraal te worden behouden. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan. Betreding door deelnemers en bezoekers moeten worden verhinderd.

- o De biologische waarde van het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl. minstens 1x per jaar maaien (niet vroeger dan 15 juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan.

- o De biologische waarde van de bronzone dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl. 1-2x per jaar maaien (niet vroeger dan 15+ juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan. Betreding door deelnemers en bezoekers moeten worden verhinderd.

- o Tijdens de exploitatie worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de bestaande grachten te voorkomen.

- o Tijdens de exploitatie worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de zomereiken en de hoger vermelde natuurwaarden te vermijden. o Alle maatregelen moeten worden genomen om uitspoeling van mest en afvalwater naar de bronzone te vermijden.

- o Het gebruik van lichtmasten is niet toegestaan op perceel 168 G om verstoring van het Kluisbos te vermijden.

o De lichtmasten worden enkel gebruikt tijdens de uitbating van het terrein (nL tornooien en trainingen).

o De lichtstralen worden neerwaarts en weg van het Kluisbos gericht.

o Het gebruik van muziekinstallatie is niet toegestaan op perceel 168 G om verstoring van het Kluisbos te vermijden.

o De min. 5 meter brede groenstrook rondom het brongebied moet aangelegd worden met streekeigen bomen zoals wilg, abeel, zomereik e.d. en streekeigen struiken zoals meidoorn, hazelaar, Gelderse roos, kornoelje, Spaanse aak, vlier e.d.(max. plantafstand 1,50 m).

o De nieuwe gracht wordt aangesloten op het bestaande grachten- of bekensysteem om wateroverlast te voorkomen.

o De bepalingen van het milieuvergunningendecreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden nageleefd.

o In de stedenbouwkundige vergunning uitdrukkelijk naar de koppeling met de milieuvergunning worden verwezen. De bouwheer wordt uitdrukkelijk gewezen op de koppeling tussen de bouw- en de milieuvergunning. De stedenbouwkundige vergunning,

voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning vereist is, wordt geschorst zolang de milieuvergunning niet definitief is verleend.

* Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 07-08-2013 dient stipt nageleefd te worden:

o Er dient overgegaan te worden tot de aanplanting van tenminste 2,2 ha bos in de zone zoals voorzien in het Masterplan.

o De bebossing dient te gebeuren in het eerste plantseizoen, volgend op de uitvoering van de werken.

o De bebossing dient te gebeuren met streekeigen en standplaatsgeschikte bomen en struiken in een nauw plaatverband (2 x 2,5 meter).

o Het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos (zoals aangeduid op plan in bijlage) dient integraal te worden behouden. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan.

o De biologische waarde van het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos (zoals aangeduid op plan in bijlage) dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl 1-2x per jaar maaien (niet vroeger dan 15juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan.

o De biologische waarde van de bronzone dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl 1-2x per jaar maaien (niet vroeger dan 15juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan.

o de houtkant rondom de bronzone wordt beplant met uitsluitend streekeigen en standplaats geschikte bomen en struiken. Het aanplanten van kruidachtigen is niet toegestaan.

o Er mag geen halfverharding worden aangebracht binnen de 5 meter langs de bestaande grachten (met uitzondering van de oversteken). De bomen (wilgen) in deze zone moeten worden gevrijwaard.

o Tijdens de werken worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de bestaande grachten te voorkomen.

o Tijdens de werken worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de zomereiken en de hoger vermelde natuurwaarde te vermijden.

...

De tweede tussenkomende partij verleent op 7 oktober 2013 onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning aan de eerste tussenkomende partij en neemt ter motivering het voorwaardelijk gunstig advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar over.

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 14 november 2013 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 13 januari 2014 om dit beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen.

Na de hoorzitting van 21 januari 2014 beslist de verwerende partij op 30 januari 2014 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

De watertoets

Het terrein ligt niet in een recent overstroomd gebied of in (mogelijk) overstromingsgevoelig gebied. Een klein gedeelte van het perceel, meerbepaald in de bronzone achteraan de site, is gelegen in mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Alle voorziene verhardingen zijn waterdoorlatend. Het regenwater kan ter plaatse infiltreren.

In alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt, voor zoverre gekend. De doelstellingen van het decreet betreffende het integraal waterbeleid worden niet geschaad.

De MER-toets

De aanvraag betreft het aanleggen van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes.

Er werd een project-m.e.r.-screeningsnota gevoegd aan de aanvraag, die werd beoordeeld in kader van de volledig- en ontvankelijkheid (art 4.7.14/1 VCRO). Er werd geoordeeld dat het project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en dat het project niet mer-plichtig is.

Er bestaat een vermoeden dat, gelet op de verkeersgeneratie, rubriek 10b van bijlage I1 (van de Europese richtlijn 85/337/EEG) van het project-m.e.r.-besluit van toepassing kan zijn, meer bepaald "stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen met betrekking tot de bouw van 1.000 of meer woongelegenheden, of met een bruto vloeroppervlakte van 5.000 m² handelsruimte of meer, of met een verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur."

Bijgevolg werd door de aanvrager een bijkomende nota opgemaakt waarin voldoende wordt aangetoond dat de verkeersgenererende werking van pieken van 1.000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur nooit gehaald werd in het verleden en dat deze waarde ook niet in de toekomst zal overschreden worden.

Er dient m.a.w. geen project-MER opgesteld te worden aangezien de werken bijgevolg onder de hogergenoemde rubriek 10 b van bijlage III vallen.

Uit de hogergenoemde adviezen blijkt verder dat de aangevraagde verhardingen kaderen binnen het betreffende gebied voor dagrecreatie. Er wordt geen hinder verwacht voor het milieu of het landschap. Wat betreft het mobiliteitsaspect kan de hinder tijdens de evenementen beperkt worden door het nemen van een aantal maatregelen.

Er zijn evenmin aanzienlijke effecten te verwachten voor het aspect water aangezien alle verhardingen waterdoorlatend zijn. De aanwezige bronzone wordt bovendien beschermd door de aanplantingen rondom deze zone.

Er wordt bijgevolg geoordeeld dat voor het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn."

De juridische aspecten

De beoogde werken zijn principieel in overeenstemming met de hoger genoemde stedenbouwkundige bepalingen van het vigerende plan van aanleg, zijnde de voorschriften van het geldend gewestplan, aangezien de werken worden aangevraagd in functie van het daar gevestigde hippisch trainingcenter.

Op 6 augustus 2013 werd een ongunstig richtinggevend advies uitgebracht door

Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen van, met uitzondering van de uitbreiding van de bestaande piste.

Aangezien het hier niet gaat om een aanvraag waarvan een administratieve overheid opdrachtgever is was dit advies niet vereist;

De goede ruimtelijke ordening

De aanvraag beoogt het aanleggen van toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van buitenpistes.

De voorliggende aanvraag heeft betrekking op een vergund hippisch trainingcenter, volledig gelegen in een recreatiegebied, waarin nog tal van verenigingen zich hebben gevestigd. De voorziene staanplaatsen voor auto's en vrachtwagens worden in de aanvraag tevens volledig voorzien binnen dit recreatiegebied. Ook de twee toegangen tot het terrein situeren zich naar de Affligemdreef, zodat de aanvraag geen directe impact meer heeft op de achterliggende woonwijk.

Uit de bijgevoegde beschrijvende nota en het masterplan van huidige aanvraag blijkt dat de verhardingen hoofdzakelijk worden aangevraagd in functie van evenementen die worden georganiseerd op het terrein. Het betreffen internationale jumpingwedstrijden, ruitertornooien van plaatselijke rijverenigingen en een aantal overige dressuur- en menwedstrijden.

De verhardingen zullen ondermeer gebruikt worden voor de interne circulatie, voor het bereikbaar maken van parkeerplaatsen, voor het plaatsen van de stallen en tenten en voor het creëren van extra wachtruimte op het terrein tijdens de evenementen. Afhankelijk van, het type evenement zal telkens een ander deel van het terrein gebruikt worden als parking voor de verschillende voertuigen. Dit staat omschreven in het bijgevoegd masterplan.

De aangevraagde verhardingen werden tot een aanvaardbaar minimum beperkt en in voorliggende aanvraag wordt er ruim voldoende naar gestreefd om het groene karakter van het perceel en van het landschap te bewaren.

De ruimtelijke draagkracht van het domein binnen de bestaande en aanpalende recreatieve functies worden niet overschreden en de aanvraag heeft geen versnipperend effect.

Tevens wordt er voldoende afstand gevrijwaard tot het Kluisbos, ten zuiden van de percelen, en blijft de bestaande buffer, bestaande uit de eikenaanplant, gevrijwaard. Het groene karakter van het gebied gaat aldus niet verloren.

Uit het hogergenoemd advies van het Agentschap voor Natuur en Bos uitgebracht, op 7 augustus 2013 blijkt eveneens dat de bestaande natuurwaarden niet worden geschaad. De aanleg rond de bronzone, door het aanplanten van een houtkant, gebeurt in overleg met de stedelijke diensten en heeft als doel om deze zone te beschermen.

In voorliggende aanvraag wordt voldoende aangetoond dat de aangevraagde wegenis en de overige verhardingen naast deze wegenis noodzakelijk zijn voor de goede werking van het bestaande hippisch trainingcenter de tijdens de voorziene evenementen.

De ruimtelijke draagkracht van het perceel wordt niet overschreden door de voorziene

verhardingen en deze zijn voldoende afgestemd op de biologische, ecologische en landschappelijke waarden van de site en de onmiddellijke omgeving.

De goede ruimtelijke ordening en het belang van de aanpalende percelen wordt niet in het gedrang gebracht.

De voorliggende aanvraag is bijgevolg aanvaardbaar voor vergunning.

Het advies van de stedelijke Brandweer van 7 augustus 2013 dient stipt nageleefd te worden.

Het advies van de stedelijke dienst Mobiliteit van 26 september 2013 dient nageleefd te worden:

De vergunninghouder (organisator) dient bij ieder evenement een mobiliteitsdraaiboek op te maken en ter goedkeuring voor te leggen aan het college van burgemeester en schepenen.

Dit mobiliteitsdraaiboek dient (minimaal) volgende onderwerpen te behandelen: - Een mobiliteitsscan die de beginsituatie beschrijft en in kaart brengt (auto, fiets, openbaar vervoer, voetganger);

- Beschrijving van het bereikbaarheidsprofiel en mobiliteitsprofiel;

- Een (ontwerp)actieplan;

– Overzicht en resultaten van overleg met interne/externe partners;

– Mobiliteitsplan.

Na de activiteit wordt; in overleg met interne/externe partners een evaluatie gemaakt en worden eventueel verbetervoorstellen of voorstellen tot bijsturing geformuleerd.

Het advies van de stedelijke dienst Leefmilieu m.b.t. de Vlarem -wetgeving en de groenaanleg (gezamenlijk advies), ingekomen op 6 september 2013 dient stipt nageleefd te worden:

– Het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos dient integraal te worden behouden. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan. Betreden door deelnemers en bezoekers moeten worden verhinderd.

– De biologische waarde van het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl. minstens 1x per jaar maaien (niet vroeger dan 15 juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan.

De biologische waarde van de bronzone dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl. 1-2x per jaar maaien (niet vroeger dan 15+ juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan. Betreden door deelnemers en bezoekers moeten worden verhinderd.

Tijdens de exploitatie worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de bestaande grachten te voorkomen.

– Tijdens de exploitatie worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de zomereiken en de hoger vermelde natuurwaarden te vermijden.

Alle maatregelen moeten worden genomen om uitspoeling van mest en afvalwater naar de bronzone te vermijden.

Het gebruik van lichtmasten is niet toegestaan op perceel 168 G om verstoring van het Kluisbos te vermijden.

– De lichtmasten worden enkel gebruikt tijdens de uitbating van het terrein (nl. tornooien en trainingen).

De lichtstralen worden neerwaarts en weg van het Kluisbos gericht.

Het gebruik van muziekinstallatie is niet toegestaan op perceel 168 G om verstoring van het Kluisbos te vermijden.

- De min. 5 meter brede groenstrook rondom het brongebied moet aangelegd worden met streekeigen bomen zoals wilg, abeel, zomereik e.d. en streekeigen struiken zoals meidoorn, hazelaar, Gelderse roos, kornoelje, Spaanse aak, vlier e.d.(max. plantafstand 1,50 m).*
- De nieuwe gracht wordt aangesloten op het bestaande grachten- of bekensysteem om wateroverlast te voorkomen.*

De bepalingen van het milieuvergunningendecreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden nageleefd.

- In de stedenbouwkundige vergunning uitdrukkelijk naar de koppeling met de milieuvergunning worden verwezen. De bouwheer wordt uitdrukkelijk gewezen op de koppeling tussen de bouw- en de milieuvergunning. De stedenbouwkundige vergunning, voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning vereist is, wordt geschorst zolang de milieuvergunning niet definitief is verleend.*

Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013 dient stipt nageleefd te worden:

- Er dient overgegaan te worden tot de aanplanting van tenminste 2,2 ha bos in de zone zoals voorzien in het Masterplan.*
 - De bebossing dient te gebeuren in het eerste plantseizoen, volgend op de uitvoering van de werken.*
 - De bebossing dient te gebeuren met streekeigen en standplaatsgeschikte bomen en struiken in een nauw plantverband (2 x 2,5 meter).*
 - Het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos (zoals aangeduid op plan in bijlage) dient integraal te worden behouden. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan.*
 - De biologische waarde van het heischraal grasland gelegen tussen de eikenaanplant en het Kluisbos (zoals aangeduid op plan in bijlage) dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl 1-2x per jaar maaien (niet vroeger dan 15juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan.*
 - De biologische waarde van de bronzone dient te worden opgewaardeerd door een natuurgericht beheer, nl 1-2x per jaar maaien (niet vroeger dan 15juni) inclusief het afvoeren van het maaisel. Het gebruik van meststoffen en pesticiden is niet toegestaan. Parkeren of andere (voor de zone niet noodzakelijke) activiteiten zijn hier niet toegestaan.*
 - de houtkant rondom de bronzone wordt beplant met uitsluitend streekeigen en standplaatsgeschikte bomen en struiken. Het aanplanten van kruidachtigen is niet toegestaan.*
 - Er mag geen halfverharding worden aangebracht binnen de 5 meter langs de bestaande grachten (met uitzondering van de oversteken). De bomen (wilgen) in deze zone moeten worden gevrijwaard.*
 - Tijdens de werken worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de bestaande grachten te voorkomen.*
 - Tijdens de werken worden alle noodzakelijke maatregelen genomen om schade aan de zomereiken en de hoger vermelde natuurwaarde te vermijden*
- ...*

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

De tussenkomende partijen betwisten het belang van de verzoekende partij bij de voorliggende vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging van de bestreden beslissing en bijgevolg de ontvankelijkheid ervan.

De Raad is echter van oordeel dat de excepties van de tussenkomende partijen slechts onderzocht en beoordeeld dienen te worden wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Luidens artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing enkel bevelen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokken en als de verzoekende partij ernstige middelen aanvoert die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij meent te lijden als volgt:

“ ...

De bestreden stedenbouwkundige vergunning is onmiddellijk uitvoerbaar. De aanvrager heeft ook al verkondigd dat hij snel werk wil maken van de uitvoering van de werken om tegen september 2014 nieuwe massa-evenementen te kunnen realiseren. De bestreden beslissing is weliswaar gekoppeld aan een milieuvergunning maar een beslissing door verwerende partij daarover (meer bepaald over het beroep van o.m. verzoekende partij tegen de door het College van Burgemeester en Schepenen verleende milieuvergunning) is nog hangende. Onderhavig beroep wordt ingesteld voor het geval de milieuvergunning alsnog in de komende weken wordt verleend.

De aanleg van half verharde permanente wegen vernietigt de aanwezige natuurwaarden volledig over een oppervlakte van 2,2 ha.

Ook het regelmatige intens gebruik als parking, volgens de aanvragen in de toekomst tot 25 dagen per jaar (in 2012 werd door ANB nog terecht gevreesd dat het éénmalig gebruik als parking gedurende enkele dagen tot onherstelbare natuurschade zou leiden), leidt op korte termijn tot een totaalverlies van de aanwezige natuurwaarden over een oppervlakte van nog eens 1,86 ha. Verdichting van de bodem door het gewicht van de vele wagens heeft een onomkeerbaar effect voor de vegetatie en voor de waterhuishouding (minder insijpeling). Op die wijze wordt de bestaande biologische waarde beschadigd, niet enkel de vegetatie maar ook de fauna (in het GNOP staat dit gebied o.m. ook beschreven als biotoop van de zeldzame hazelworm) en dat niet enkel tijdelijk, maar ook op langere termijn door een onomkeerbare verdichting van de bodem. In totaal gaat dus een oppervlakte van ruim 3,2 ha waardevolle natuur volledig verloren.

Ter compensatie wordt voorgesteld om de ruimte tussen de aanplant met eiken en de rand van het Kluisbos met een oppervlakte van 1,6 ha een aangepast graslandbeheer te geven, meer bepaald door die zone (slechts) één keer per jaar te maaien. Die zone is op vandaag volgens de biologische waarderingskaart aangeduid als waardevol tot zeer waardevol. Wat het grasland betreft is de biologische waarde het gevolg van een extensief beheer gedurende de afgelopen decennia. De voorgestelde compensatie levert dan ook dienaangaande geen enkele meerwaarde op en compenseert dan ook op geen enkele wijze het verlies aan ruim 3,2 ha waardevolle natuur.

De aangevraagde halfverharde wegenis zal het terrein ook draineren en bijgevolg de grondwaterhuishouding grondig wijzigen. De aanvragen voorzien overigens ook verschillende grachten om het terrein te draineren, terwijl de aanwezige biodiversiteit juist samen gaat met het deels vochtige karakter van het terrein. Het gegeven dat de wegenis een beetje wordt ingeperkt t.o.v. de aanvraag begin 2013 neemt niet weg dat de plaatselijke waardevolle natuur (nagenoeg) volledig verloren gaat. Naast het verharden van 16.000 m² voor wegenis en het 'semi-verharden' van 26.000 m² voor parkings e.d., zijn de aanvragen ook duidelijk gericht op een permanente verlaging van de grondwatertafel.

Zonder een permanente verlaging van de grondwatertafel kan het terrein ook niet op een behoorlijke wijze worden uitgebaat. Een verlaging van de grondwatertafel is nefast voor de plaatselijke natuurwaarden.

Het persbericht van 12 november 2012 waarmee de (naderhand afgelaste) jumping van 2013 werd aangekondigd onder de slagzin "BETER, GROTER en DROGER" laat er geen enkele twijfel over bestaan dat de aanvrager drastisch wil ingrijpen op de plaatselijke van nature natte grondwaterhuishouding (brongebied!).

Het is niet te vermijden dat de beoogde drogere toestand van het terrein onherstelbare schade zal toebrengen aan de plaatselijke biodiversiteit, zo niet die grotendeels onmogelijk maakt. Om de bestaande ecologische waarde te vrijwaren moet ingrepen zoals aangevraagd dan ook zoveel mogelijk worden voorkomen.

Met betrekking tot het thans gunstige advies van het Agentschap Natuur en Bos verwijst verzoekende partij naar het advies van 4 februari 2014 van de provinciale milieuvergunningcommissie waarbij geadviseerd wordt over het door verzoekende partij samen met een aantal omwonenden ingesteld beroep (pag. 26 van het advies):...

De uitvoering van de stedenbouwkundige vergunning brengt bijgevolg wel degelijk onherstelbare schade toe aan de plaatselijke natuur.

Verzoekende partij getuigt daarbij ook van een voldoende belang. De voormelde schade betreft vooreerst schade aan de leefomgeving van haar leden die ze vertegenwoordigt. De vzw Raldes komt op voor de collectieve belangen van de omwonenden zoals in haar statuten uitdrukkelijk is voorzien.

Ten tweede werd aan verzoekende partij bij wet dergelijke belang toegekend. De vzw Raldes voldoet immers aan de wettelijke criteria op basis waarvan aan verenigingen zonder winstgevend doel die de bescherming van het leefmilieu tot doel hebben, een vorderingsrecht inzake de bescherming van het leefmilieu wordt toegekend (wet van 12 januari 1993). Een vorderingsrecht dat ze ook al in het verleden met succes heeft gebruikt. Het begrip 'leefmilieu' dient hierbij ruim geïnterpreteerd te worden zodanig dat

daaronder dienen begrepen alle materies die tot doel hebben het leefklimaat van de mens en zijn natuurlijke omgeving te optimaliseren. Ook inbreuken op de wetgeving ruimtelijke ordening vallen onder het begrip 'leefmilieu'.

De combinatie van de milieuschade die ontstaat en het vorderingsrecht dat bij wet aan de verzoekende partij is toegekend om de staking van die schade te bekomen geven volledig invulling aan het moeilijk te herstellen ernstig nadeel zoals bedoeld in de betreffende bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. De decretale bepalingen leggen ook geen concrete voorwaarden op inzake het moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Nogmaals te benadrukken is dat het hier gaat over een vergunning die rechtstreeks uitvoerbaar is en waarvan de tenuitvoerlegging schade aan het milieu tot gevolg heeft. Er kan bijgevolg geen parallel worden getrokken met de rechtspraak van de Raad van State inzake het moeilijk te herstellen ernstig nadeel die betrekking heeft op besluiten die niet rechtstreeks uitvoerbaar zijn en geen onmiddellijk schade aan het milieu tot het gevolg hebben.

Het belang van de vzw Raldes werd in vergelijkbare zaken ook al door de Raad voor Vergunningsbetwistingen aanvaard (cf. de vernietigingsarresten nr. A/2012/0096 van 14 maart 2012 en nr. A/2013/0237 van 14 mei 2013 inzake de stedenbouwkundige vergunning voor de ophoging van een terrein gelegen in natuurgebied te Oudegem). Ook het moeilijk te herstellen ernstig nadeel werd in vergelijkbare zaken al door de Raad voor Vergunningsbetwistingen aanvaard, cf. het schorsingsarrest nr. S/2012/0059 van 26 maart 2012 met betrekking tot de stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van een weg naar de geplande nieuwe gevangenis te Dendermonde, gemotiveerd als volgt:...
...”

2.

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

“ ...

Verzoeker verwijst naar de biologische waarderingskaart, maar concretiseert verder niet waaruit de waardevolle en in het bijzonder de zeer waardevolle elementen van het terrein zouden bestaan. Ook de plaatselijke biodiversiteit wordt niet in concreto aangetoond. Er worden geen objectieve stukken toegevoegd ter staving van de geuite nadelen.

De bewering dat er een verlies zal zijn aan ruim 3,2 ha waardevolle natuur, wordt onvoldoende aannemelijk gemaakt en gepreciseerd, zodat de ernst van het nadeel dan ook niet blijkt.

...”

3.

De eerste tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

“ ...

Verzoekster beweert dat de aanleg van verhardingen de aanwezige natuurwaarden zou vernietigen op een oppervlakte van 2,2 ha, de aanleg van parking nog eens 1,86 ha . Verzoekster legt hier geen enkel bewijs van voor. Dit zijn loutere beweringen. Niet elke vegetatie kan bovendien als een "natuurwaarde" worden beschouwd. In ontkennend geval zou een stuk bouwgrond waarop onkruid groeit ook nooit mogen worden bebouwd.

Verzoekster stelt dat de "zeldzame hazelworm" geen biotoop meer zou hebben. Dit is uiteraard sfeerschepping: de vegetatie blijft nog overeind indien verzoekster in tussenkomst verhardingen aanlegt.

Bovendien houdt verzoekster geen rekening met het gebied waarin de verhardingen komen; wat de Deputatie wel deed:...

De door verzoekster in tussenkomst aangevraagde vergunning zorgt dus zeker en vast niet voor een verlies aan ruim 3,2 ha waardevolle natuur. Bovendien vergeet verzoekster dat net door de aanleg van verhardingen de natuur zal worden gevrijwaard binnen het gebied voor dagrecreatie: bezoekers zullen op deze verhardingen stappen en zullen de omringende vegetatie dan net niet vertrappen.

De aanleg van een gracht door verzoekster in tussenkomst zal bovendien ook waardevol zijn voor de fauna en de flora. Verzoekster toont niet aan dat de aanleg van verhardingen de grondwaterhuishouding zal verstoren in die mate dat het "deels vochtige karakter van het terrein" waarmee de "aanwezige biodiversiteit juist samen gaat" zou verdwijnen.

Aangezien verzoekster zich beperkt tot loutere ongestaafde uitspraken en sfeerschepping, en zij geen enkel bewijs levert dat de fauna en flora op een oppervlakte van 3,2 ha zou worden vernietigd (m.a.w. geen voldoende concrete en precieze gegevens) dit voor een onherstelbare schade zou zorgen, kan niet worden geponeerd dat er sprake is van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

..."

4.

De tweede en derde tussenkomende partijen stellen nog het volgende:

"...

12 Vooraf. Milieuvergunning werd ondertussen verleend en is een zelfstandig voor beroep aanvechtbare beslissing. De hindernadelen die rechtstreeks voortvloeien uit deze beslissing komen niet in aanmerking in de procedure tegen de stedenbouwkundige vergunning.

...

De milieuvergunning werd ondertussen met het besluit van 3 april 2014 (stuk 2) verleend.

Het is de milieuvergunning die de exploitatie van het hippisch centrum (slechts 12 jumpingdagen per jaar) toelaat.

De grieven die te maken hebben met de exploitatie van het hippisch center kunnen in de huidige procedure niet ingeroepen worden.

Alleen al om die reden dient een gebrek aan moeilijk te herstellen ernstig nadeel te worden vastgesteld.

13. Vooraf. Geen eigen nadelen als vzw

De verzoekende partij kan als rechtspersoon geen nadelen doen gelden. De drempel is groter dan voor een natuurlijke persoon.

14. Enkel hindernadelen die op de uitbreiding slaan komen in aanmerking.

Er moet met klem worden benadrukt dat de bestreden vergunning een uitbreiding aan

een bestaand vergund hippisch centrum betreft waar in het verleden reeds talloze jumpings hebben plaatsgevonden.

Verzoekende partij bewijst geenszins dat de al bij al beperkte verhardingen (in verhouding met de totaliteit van het hippisch centrum) onherstelbare schade aan de natuur zou veroorzaken.

15. Verzoekende partij levert geen begin van bewijs omtrent de bewering dat er ‘talloze natuurwaarden’ definitief zouden verloren gaan door de bestreden beslissing, zelfs na vernietiging

Verzoekende partij moet aannemelijk maken dat (a) substantiële natuurwaarden op het spel staan; (b) dat deze natuurwaarden definitief verloren zijn bij uitvoering van de werken, zodanig dat een gebeurlijk herstel na vernietiging (en na de opvolgende weigering) niet volstaat om deze nadelen ongedaan te maken; (c) de voorwaarden voorgesteld door het ANB als door de dienst leefmilieu niet volstaan om deze nadelen te vermijden; (d) ook de in de vergunning opgelegde natuurcompensaties (aanleg 2,2 ha) niet volstaan; (e) deze nadelen bestaan zelfs al kunnen er hoogstens 12 jumpingdagen per jaar worden georganiseerd.

Zij slaagt niet in dit bewijs.

Verzoekende partij beperkt zich tot de loutere verwijzing naar de (niet bindende) biologische waarderingskaarten en tot loutere beweringen zonder enige wetenschappelijke onderbouwing.

Het verzoek dient te worden verworpen bij gebrek aan moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

...

Beoordeling door de Raad

1.

In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’ eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St. VI. Parl.*, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad bevolen zou kunnen worden, moet de verzoekende partij doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De verzoekende partij dient aan de hand van concrete en precieze gegevens aan te duiden waaruit enerzijds de ernst van het persoonlijke nadeel bestaat dat zij ondergaat of dreigt te ondergaan, wat inhoudt dat zij concrete en precieze aanduidingen moet verschaffen over de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing kan berokkenen, en waaruit anderzijds het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel blijkt.

Hoewel ermee verbonden kan het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO, dan ook niet, minstens niet zonder meer, gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 4° VCRO bedoelde “collectieve belangen” van de groep namens wie de verzoekende partij optreedt en waarvan de bedreiging of de schending door de

bestreden beslissing de verzoekende partij desgevallend het vereiste belang bij de procedure verschaft. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

2.

Als moeilijk te herstellen ernstige nadelen die zij met de voorliggende vordering wenst te voorkomen, haalt de verzoekende partij aan dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de bodem zal verdichten en de grondwaterhuishouding zal wijzigen, wat een verlies aan natuurwaarden betekent en schade toebrengt aan de plaatselijke biodiversiteit.

De Raad stelt echter samen met de tweede en de derde tussenkomende partij vast dat de ingeroepen schade aan de natuurwaarden eerder lijkt voort te vloeien uit de exploitatie van het reeds bestaande en vergunde hippisch centrum, dan specifiek uit de met de bestreden beslissing vergunde werken.

De verzoekende partij laat alleszins na om aan de hand van concrete en precieze gegevens aan te tonen dat het ingeroepen nadeel de voor de schorsing vereiste graad van ernst vertoont. De loutere verwijzing naar het verslag van de provinciale milieuvergunningscommissie kan hiertoe geenszins volstaan en bevestigt integendeel dat de ingeroepen nadelen niet, minstens niet rechtstreeks, voortvloeien uit de thans bestreden beslissing.

3.

Bij gebrek aan nadere gegevens, waarbij de Raad, zoals reeds gesteld, alleen rekening kan houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken, is het ingeroepen nadeel dan ook niet, minstens onvoldoende, ernstig. Deze vaststelling impliceert dat een onderzoek van het mogelijks moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen niet langer relevant is.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts geschorst kan worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen

Aangezien in het vorige onderdeel werd vastgesteld dat de verzoekende partij niet voldoende aantoonde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet aan de orde.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.
2. De zaak wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging verwezen naar de eerste kamer, voorgezeten door de heer Eddy STORMS.
3. Het oorspronkelijke rolnummer wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging gewijzigd in het rolnummer 1314/0436/SA/1/0425.
4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 26 augustus 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,
met bijstand van
Thibault PARENT, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de derde kamer,

Thibault PARENT

Filip VAN ACKER